EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2020/2227,

23. detsember 2020,

millega muudetakse määrust (EL) 2017/2403 seoses liidu kalalaevadele kalapüügilubade andmisega püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes ja Ühendkuningriigi kalalaevade püügitoimingutega liidu vetes

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([1])

ning arvestades järgmist:

(1) 29. märtsil 2017 esitas Ühendkuningriik Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 50 kohase teate oma kavatsuse kohta liidust välja astuda.

(2) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingus ([2]) (edaspidi „väljaastumisleping“) nähakse ette kord, mille kohaselt kohaldatakse liidu õiguse sätteid Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis pärast kuupäeva, mil lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Ühist kalanduspoliitikat kohaldatakse Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis vastavalt väljaastumislepingule üleminekuperioodi jooksul ning selle kohaldamine lõpeb 31. detsembril 2020.

(3) Kui ühise kalanduspoliitika kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis lõpeb, ei ole Ühendkuningriigi veed (territoriaalmeri ja sellega külgnev majandusvöönd) enam liidu vete osa. Seega on kalandussätteid sisaldava liidu ja Ühendkuningriigi vahelise lepingu puudumise korral oht, et liidu ja Ühendkuningriigi kalalaevad ei saa täielikult kasutada 2021. aasta potentsiaalseid kalapüügivõimalusi.

(4) Kalapüügi jätkusuutlikkuse tagamiseks ja võttes arvesse kalanduse tähtsust paljude liidu ja Ühendkuningriigi kogukondade majandusliku toimetuleku seisukohast, tuleks säilitada võimalus kehtestada kord, mille kohaselt on liidu ja Ühendkuningriigi kalalaevadel jätkuv vastastikune juurdepääs teineteise vetele pärast 31. detsembrit 2020. Käesoleva määruse eesmärk on luua selliseks vastastikuseks juurdepääsuks asjakohane õigusraamistik.

(5) Käesoleva määruse territoriaalne kohaldamisala ja viited Ühendkuningriigile ei hõlma Gibraltarit.

(6) 2021. aasta kalapüügivõimalused tuleb kehtestada täielikus kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni ([3]) artiklites 61 ja 62 sätestatud nõuetega. Selleks et tagada mere elusressursside säästev kasutamine ja stabiilsus liidu ja Ühendkuningriigi vetes, tuleb liikmesriikide ja Ühendkuningriigi kvoodid ja jaotusosad kokku leppida vastavalt liidu ja Ühendkuningriigi kohaldatavale õigusele.

([1]) Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. detsembri 2020. aasta otsus.

([2]) ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

([3]) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioon ja selle XI osa rakendamist käsitlev 28. juuli 1994. aasta leping (EÜT L 179, 23.6.1998, lk 3).

(7) Arvestades Ühendkuningriigi kalalaevade pikaajalisi püügitavasid liidu vetes ja vastupidi ning selleks, et saada vastastikune juurdepääs vetele, peaks liit nägema Ühendkuningriigi kalalaevade jaoks ette lubade mehhanismi liidu vetele juurdepääsuks, et neil oleks võimalik püüda kala vastavalt Ühendkuningriigile eraldatavale kvoodiosadele, samadel tingimustel, mida kohaldatakse liidu kalalaevade suhtes. Selliseid kalapüügilube tuleks anda üksnes juhul, kui Ühendkuningriik jätkab liidu kalalaevadele lubade andmist Ühendkuningriigi vetes kalapüügi jätkamiseks, ja ainult ulatuses, nagu teeb seda Ühendkuningriik.

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/2403 ([4]) on sätestatud õigusnormid kolmanda riigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes tegutsevatele kalalaevadele kalapüügilubade väljaandmise ja nende haldamise kohta ning liidu vetes püügitoiminguid tegevate kolmandate riikide kalalaevade kohta.

(9) Määruses (EL) 2017/2403 on sätestatud õigusnormid püügitoimingute kohta, mida liidu kalalaevad teevad kolmanda riigi vetes väljaspool kalanduslepingu raamistikku, ja on ette nähtud, et lipuliikmesriik võib anda otselubasid, ja kehtestatud selliste lubade andmise tingimused ja korra. Võttes arvesse Ühendkuningriigi vetes püügitegevusega tegelevate liidu kalalaevade arvu, põhjustaksid need tingimused ja kord märkimisväärseid viivitusi ja suurendaksid halduskoormust, kui ei ole sõlmitud kalandussätteid sisaldavat liidu ja Ühendkuningriigi vahelist lepingut. Seepärast tuleb näha ette eritingimused ja -kord, et hõlbustada Ühendkuningriigi poolt liidu kalalaevadele loa andmist püügitegevuseks Ühendkuningriigi vetes.

(10) Tuleb teha erand normidest, mida kohaldatakse kolmandate riikide kalalaevade suhtes, ja näha ette eritingimused ja -kord, mis võimaldavad liidul anda Ühendkuningriigi kalalaevadele loa püügitegevuseks liidu vetes.

(11) Määrust (EL) 2017/2403 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(12) Väljaastumislepinguga kehtestatud üleminekuperiood lõpeb 31. detsembril 2020. Kalandussätteid sisaldava liidu ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitava lepingu puudumisel peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti järgmisel päeval pärast selles avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ja seda tuleks kohaldada alates järgmisest päevast pärast seda, mil vastavalt väljaastumislepingu artiklitele 126 ja 127 lõpeb liidu õiguse kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Käesolevat määrust tuleks eriolukorra meetmena kohaldada järgmistest kuupäevadest varaseimani: 31. detsember 2021 või kuupäev, mil jõustub või hakatakse ajutiselt kohaldama kalandussätteid sisaldavat liidu ja Ühendkuningriigi vahelist lepingut.

(13) Pidades silmas vajadust võtta käesolev määrus vastu enne päeva, mil vastavalt väljaastumislepingu artiklitele 126 ja 127 lõpeb liidu õiguse kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, ning vajadust näha hiljemalt samaks päevaks ette Ühendkuningriigi ja liidu vetes vastastikkuse põhimõttel jätkusuutlike püügitoimingute lubamise kord, et vältida püügitoimingute järsku katkemist, peeti asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, ELi toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.

(14) Selleks et nii liidu kui ka Ühendkuningriigi ettevõtjad saaksid kalapüüki jätkata, tuleks Ühendkuningriigi kalalaevadele anda kalapüügilube püügitegevuseks liidu vetes üksnes juhul, kui komisjon on veendunud, et Ühendkuningriik annab liidu kalalaevadele juurdepääsuõigused püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes vastastikkuse põhimõttel,

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2017/2403 muutmine

Määrust (EL) 2017/2403 muudetakse järgmiselt.

1) II jaotise II peatükki lisatakse järgmine jagu:

„4. jagu

Liidu Kalalaevade Püügitoimingud Ühendkuningriigi Vetes

Artikkel 18a

Kohaldamisala

Erandina 3. jaost kohaldatakse käesolevat jagu liidu kalalaevade püügitoimingute suhtes Ühendkuningriigi vetes.

Artikkel 18b

Mõiste

Käesolevas jaos tähendab mõiste „Ühendkuningriigi veed“ Ühendkuningriigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvaid vesi, mis on kindlaks määratud kooskõlas rahvusvahelise õigusega.

Artikkel 18c

Ühendkuningriigilt kalapüügiloa saamise kord

1. Lipuliikmesriik, kes on kontrollinud, et artiklis 5 sätestatud tingimused on täidetud, saadab komisjonile Ühendkuningriigilt kalapüügiloa saamiseks vastava taotluse või taotluste loetelu.

2. Iga taotlus või taotluste loetelu sisaldab sellises vormis, nagu Ühendkuningriik on komisjonile teatanud, teavet, mida Ühendkuningriik nõuab kalapüügiloa väljastamiseks.

3. Komisjon esitab liikmesriikidele lõikes 2 osutatud teabe ja vormi. Komisjon võib nõuda lipuliikmesriigilt täiendavat teavet, mida on vaja lõigetes 1 ja 2 osutatud tingimuste täitmise kontrollimiseks.

4. Kui komisjon leiab pärast taotluse või lõike 3 kohaselt nõutud täiendava teabe saamist, et lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimused on täidetud, edastab ta taotluse viivitamata Ühendkuningriigile.

5. Kui Ühendkuningriik teatab komisjonile, et ta on otsustanud väljastada liidu kalalaevale kalapüügiloa või keelduda selle väljastamisest, teavitab komisjon sellest viivitamata lipuliikmesriiki.

6. Lipuliikmesriik võib väljastada kalapüügiloa püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes üksnes pärast seda, kui talle on teatatud, et Ühendkuningriik on otsustanud väljastada loa asjaomasele liidu kalalaevale.

7. Püügitoiminguid ei alustata enne, kui nii lipuliikmesriik kui ka Ühendkuningriik on väljastanud kalapüügiloa.

8. Kui Ühendkuningriik teatab komisjonile, et ta on otsustanud liidu kalalaeva kalapüügiloa peatada või tühistada, teavitab komisjon sellest viivitamata lipuliikmesriiki. See liikmesriik peatab või tühistab vastavalt oma kalapüügiloa püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes.

9. Kui Ühendkuningriik teatab otse lipuliikmesriigile, et ta on otsustanud väljastada liidu kalalaevale kalapüügiloa, keelduda selle väljastamisest, selle peatada või tühistada, teavitab lipuliikmesriik sellest viivitamata komisjoni. See liikmesriik peatab või tühistab vastavalt oma kalapüügiloa püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes.

Artikkel 18d

Seire

Komisjon jälgib Ühendkuningriigi poolt liidu kalalaevadele kalapüügilubade andmist püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes.“

2) Lisatakse järgmine jaotis:

„IIIa JAOTIS

ÜHENDKUNINGRIIGI KALALAEVADE PÜÜGITOIMINGUD LIIDU VETES

Artikkel 38a

Kohaldamisala

Erandina III jaotisest kohaldatakse käesolevat jaotist Ühendkuningriigi kalalaevade püügitoimingute suhtes liidu vetes.

Artikkel 38b

Ühendkuningriigi kalalaevade püügitoimingud

Ühendkuningriigi kalalaevad võivad teha püügitoiminguid liidu vetes vastavalt tingimustele, mis on sätestatud kohaldatavates liidu õigusaktides, tingimusel et liidu laevadele antakse juurdepääs püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes vastastikkuse põhimõttel.

Artikkel 38c

Üldpõhimõtted

1. Ühendkuningriigi kalalaev ei tohi liidu vetes püügitoiminguid teha, välja arvatud juhul, kui komisjon on väljastanud kalalaevale kalapüügiloa. Selline luba väljastatakse üksnes juhul, kui laev vastab lõikes 2 sätestatud kõlblikkuskriteeriumitele.

2. Komisjon võib väljastada Ühendkuningriigi kalalaevale kalapüügiloa, kui:

a) kalalaeval on Ühendkuningriigi pädeva asutuse väljastatud kehtiv kalapüügiluba;

b) Ühendkuningriik on kandnud kalalaeva laevastikuregistrisse, millele on komisjonil juurdepääs;

c) kalalaev ja kõik sellega seotud abilaevad kohaldavad asjakohast Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni laeva identifitseerimisnumbri kava, niivõrd kui see on liidu õiguse kohaselt nõutav;

d) kalalaev ei ole kantud ETR-kalapüügiga tegelevate laevade nimekirja, mille piirkondlik kalandusorganisatsioon ja/või liit on vastu võtnud vastavalt ETR-kalapüügi määrusele;

e) Ühendkuningriik ei ole vastavalt ETR-kalapüügi määrusele kantud koostööd mittetegevate riikide nimekirja ega vastavalt määrusele (EL) nr 1026/2012 ei loeta teda mittesäästvat kalapüüki lubavaks riigiks, ning

f) Ühendkuningriigil on kalapüügivõimalused.

3. Ühendkuningriigi kalalaev, millel on luba teha liidu vetes püügitoiminguid, järgib norme, millega reguleeritakse liidu kalalaevade püügitoiminguid selles püügipiirkonnas, kus Ühendkuningriigi kalalaev tegutseb.

Artikkel 38d

Kalapüügilubade saamise kord

1. Ühendkuningriik saadab komisjonile oma kalalaevadele loa saamiseks taotluse või taotluste loetelu.

2. Komisjon võib nõuda Ühendkuningriigilt lisateavet, mida on vaja selleks, et kontrollida, kas artikli 38c lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

3. Kui komisjon on kindlaks teinud, et artiklis 38b ja artikli 38c lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, võib ta väljastada kalapüügiloa ning teavitab sellest viivitamata Ühendkuningriiki ja asjaomaseid liikmesriike.

Artikkel 38e

Kalapüügilubade haldamine

1. Kui mõni artiklis 38b ja artikli 38c lõikes 2 sätestatud tingimustest ei ole enam täidetud, võtab komisjon asjakohased meetmed, sealhulgas muudab kalapüügiluba või tühistab selle ning teatab sellest Ühendkuningriigile ja asjaomastele liikmesriikidele.

2. Komisjon võib keelduda Ühendkuningriigi kalalaevale loa väljastamisest, selle peatada või tühistada järgmistel juhtudel:

a) kui on ilmnenud olulised muutused olukorras, eelkõige seoses liidu kalalaevade vastastikuse juurdepääsuga Ühendkuningriigi vetele;

b) kui seda tingib tõsine oht mere bioloogiliste ressursside säästvale kasutamisele, majandamisele ja kaitsmisele;

c) kui see on vajalik ETR-kalapüügi ennetamiseks või tõkestamiseks;

d) kui komisjon peab seda artikli 18d kohasest seiretegevusest tulenevate järelduste alusel asjakohaseks;

e) kui Ühendkuningriik põhjendamatult keeldub liidu kalalaevadele loa väljastamisest püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes, selle peatab või tühistab.

3. Kui komisjon keeldub kooskõlas lõikega 2 loa väljastamisest, selle peatab või tühistab, teavitab ta sellest viivitamata Ühendkuningriiki.

Artikkel 38f

Püügitoimingute lõpetamine

1. Kui Ühendkuningriigile antud kalapüügivõimalusi peetakse ammendunuks, teavitab komisjon sellest viivitamata Ühendkuningriiki ja liikmesriikide pädevaid inspekteerimisasutusi. Selleks et tagada püügitoimingute jätkumine selliste ammendamata kalapüügivõimaluste puhul, mis võivad mõjutada ka ammendatud kalapüügivõimalusi, nõuab komisjon Ühendkuningriigilt, et Ühendkuningriik teataks talle tehnilised meetmed, millega hoitakse ära kahjulik mõju ammendunud kalapüügivõimalustele.

2. Alates lõikes 1 osutatud teavitamise kuupäevast loetakse Ühendkuningriigi lipu all sõitvatele kalalaevadele antud kalapüügilube asjaomaste püügitoimingute suhtes peatatuks ning kalalaevadel ei ole enam õigust nimetatud püügitoiminguid teha.

3. Kui lõike 2 kohaselt peatatud kalapüügiload hõlmavad kõiki püügitoiminguid, mille jaoks luba oli antud, loetakse kalapüügiluba tühistatuks.

Artikkel 38g

Püügikvootide ületamine liidu vetes

Kui komisjon teeb kindlaks, et Ühendkuningriik on ületanud talle kalavaru või kalavarude rühma suhtes eraldatud kvoote, vähendab komisjon muid Ühendkuningriigile eraldatud kvoote. Komisjon püüab tagada, et kvoodi vähendamine on kooskõlas sarnastel tingimustel liikmesriikide suhtes kehtestatud vähendamistega.

Artikkel 38h

Kontroll ja õigusnormide täitmise tagamine

1. Ühendkuningriigi kalalaev, millel on luba teha liidu vetes püügitoiminguid, järgib kontrollinorme, millega reguleeritakse liidu kalalaevade püügitoiminguid selles püügipiirkonnas, kus Ühendkuningriigi kalalaev tegutseb.

2. Ühendkuningriigi kalalaev, millel on luba teha liidu vetes püügitoiminguid, esitab komisjonile või komisjoni määratud asutusele ning vajaduse korral ka rannikuäärsele liikmesriigile andmed, mille kontrollimääruse kohaselt on liidu kalalaevad kohustatud lipuliikmesriigile saatma.

3. Komisjon või komisjoni määratud asutus saadab lõike 2 kohaselt saadud andmed rannikuäärsele liikmesriigile.

4. Ühendkuningriigi kalalaev, millel on luba teha liidu vetes püügitoiminguid, esitab taotluse korral komisjonile või komisjoni määratud asutusele kohaldatava vaatlejate programmi raames koostatud vaatlusaruanded.

5. Rannikuäärne liikmesriik registreerib kõik Ühendkuningriigi kalalaevade rikkumised, sealhulgas seonduvad karistused, kontrollimääruse artiklis 93 ette nähtud riiklikus registris."

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Seda kohaldatakse alates järgmisest päevast pärast seda, mil vastavalt väljaastumislepingu artiklitele 126 ja 127 lõpeb liidu õiguse kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, kuni järgmistest kuupäevadest varaseimani:

a) 31. detsember 2021;

b) kuupäev, mil jõustub või hakatakse ajutiselt kohaldama kalandussätteid sisaldavat liidu ja Ühendkuningriigi vahelist lepingut.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata, kui lõike 2 punktis b osutatud leping jõustub või seda hakatakse ajutiselt kohaldama käesoleva määruse jõustumise kuupäevaks.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. detsember 2020

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*president*
D. M. SASSOLI	M. ROTH